

Informasjon i samsvar med kravene i CRD IV forskriften del XI (Pilar 3)

31. desember 2023 ANDEBU SPAREBANK

**ANDEBU
SPAREBANK**

Vi tar det personlig

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I CRD LV FORSKRIFTEN DEL XL (PILAR 3)		1
1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Styring og kontroll av enkeltrisikoe.....	3
2.1	Kreditrisiko	3
2.2	Likviditetsrisiko	4
2.3	Markedsrisiko.....	4
2.4	Aksjekursrisiko.....	4
2.5	Valutarisiko	5
2.6	Operasjonell risiko.....	5
2.7	Konsentrasjonsrisiko	5
2.8	Eiendomspriserisiko	5
2.9	Forretningsrisiko	5
2.10	Strategisk risiko.....	6
2.11	Systemrisiko.....	6
3.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett.....	6
4.	Vedlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet.	8

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2023 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kreditrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko

2. Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Andebu Sparebank er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko.

Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiki, og hvordan banken har håndtert disse.

Linjeledere er ansvarlige for bankens internkontroll-opplegg. Ansvarlig linjeleder forestår her avvikrappoterering til banksjef, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre i de situasjonene der det er påkrevet. Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig funksjon som vurderer om internkontrollen fungerer hensiktsmessig.

2.1 Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Banken har en overordnet policy for kredittrisiko, retningslinjer for verdsettelse av fast eiendom og kreditthåndbok som verktøy for å styre risiko på kredittområdet. Bankens markedspolicy har føringer for krav til kredittkvalitet i obligasjonsporteføljen.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet. En stor del av bankens utlån er sikret ved pant i fast eiendom.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består hovedsakelig av obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner og obligasjoner utstedt av kommuner og andre offentlig myndigheter. Det knytter seg liten til middels kredittrisiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er de enkelte papirene i porteføljen vurdert til virkelig verdi.

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. I forbindelse med vurderingen av kvalitet samt migrasjon i bankens utlånsportefølje benyttes et risikoklassifiseringssystem, basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en

sammensetning av data for kundeadferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

2.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Styret har vedtatt en likviditetspolicy som legger grunnlaget for hvordan banken skal håndtere likviditeten med tanke på plassering og finansiering. Banken har også en beredskapsplan for likviditet.

Andebu Sparebank har en innskuddsdekning på 86,1 %. Vårt langsiktige mål er å beholde en høy innskuddsdekning. Strategien for å oppnå dette er å overføre boliglån til Eika boligkreditt, samt følge opp eksisterende innskuddskunder og aktivt rekruttere nye.

Bankens LCR er 196 % pr. 31.12.2023, dette er godt over myndighetskravet på 100 %.

Bankens styre vurderer likviditetsrisikoen i Andebu Sparebank som begrenset. Styret får månedlige og kvartalsvise rapporter om likviditetssituasjonen i banken.

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Styret har vedtatt en policy for markedsrisiko.

2.4 Aksjekursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse måles til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat og virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat.

Virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat består hovedsakelig av bankens likviditetsportefølje og pengemarkedsfond. Disse pengemarkedsfondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Størrelsen på og kursutviklingen for denne beholdningen inngår i den månedlige rapporteringen til bankens styre.

Bankens strategiske aksjer (Eika Gruppen AS, EBK AS og Eika VBB) måles til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat.

Bankens virksomhet innen verdipapirmarkedet var på et lavt nivå i 2023. Virksomheten styres av egne regler fastsatt av styret, og det er gitt klare fullmakter og volumbegrensninger på området.

2.5 Valutarisiko

Banken handler ikke med valuta, bortsett fra at vår dataleverandør fakturerer oss i danske kroner. Valutarisikoen er derfor minimal.

2.6 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap eller sviktende inntjening som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontroll-rutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via linjelederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

Banken har en policy for operasjonell risiko generelt. Det er egne policyer for IT-beredskap, antihvitvask og behandling av personopplysninger. Det finnes også retningslinjer for klagebehandling, rapportering av uønskede hendelser, utkontraktering og tjenestekjøp, og håndtering av interessekonflikter.

2.7 Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder.
- Enkelte bransjer.
- Geografiske områder.

For individuell konsentrasjon og bransjekonsentrasjon følger vi Finanstilsynets metodikk i Rundskriv 3/2022, vedlegg 2.

Banken har ingen regional konsentrasjon. Kundene i bankens geografiske område er ikke avhengig av utviklingen for en eller få bedrifter eller næringer. Området er ikke avhengig av politiske beslutninger, som for eksempel jevnlig overføringer fra staten. Det er liten risiko for at området blir preget av demografiske endringer som for eksempel fraflytting. Vestfold er nært knyttet til hovedstadsregionen.

2.8 Eiendomspriserisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendoms-sektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

2.9 Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

2.10 Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Banken anser risikoen for sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp som lav.

2.11 Systemrisiko

Systemrisiko defineres som risikoen for at hele det finansielle systemet rammes som følge av smitteeffekter når en eller flere finansinstitusjoner opplever problemer.

Banken håndterer systemrisikoen gjennom å diversifisere bankens pengeplasseringer. Selv om kjennetegnene ved en finansiell systemkrise er at den rammer bredt, så anses det som en stor fordel å spre bankens overskuddslikviditet. En eventuell krise rammer nødvendigvis ikke like hardt på samme tidspunkt i alle finansinstitusjoner. Banken håndterer fundingrisikoen ved å ha god innskuddsdekning, og en reserve plassert i Norges Bank.

En systemkrise vil sannsynligvis medføre økte fundingkostnader for banken, og over tid vil dette redusere bankens inntjening. Banken er likevel så robust at det isolert sett ikke vil true bankens eksistens. Dersom en realøkonomisk krise skulle inntreffe og føre til unormalt høye tap, vil imidlertid bankens soliditet kunne komme under press.

3. Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		35,28 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		56,2
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		109,24
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		98,96
e	Utestående garantiforpliktelse		42.095
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	106.572.816
		Aksjer	5.988.111
		Fondobligasjoner	576.348
		Ansvarlig lånekapital	779.252
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonærvtaler og lignende	Senior obligasjoner	3.303.114

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lånet er innenfor 75 % av panteobjektets verdi. Bankens kunder har pr 31.12.23 lån for kr 1.801,6 millioner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum kr 5 millioner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn kr 5 millioner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterede tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2023 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2024.

Alle lån i EBK ligger innenfor 75 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har overtatt misligholdte lån fra Eika boligkreditt i 2023 pålydende kr. 12,8 millioner. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdsansynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre kr 18,0 millioner kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

4. Vedlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet.

Beløp i tusen kroner

		a		e
		31.12.2023		31.12.2022
Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)				
1	Ren kjernekapital	590.076		553.669
2	Kjernekapital	642.356		605.900
3	Total ansvarlig kapital	688.895		650.471
Risikovektet beregningsgrunnlag				
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	3.061.600		2.873.013
Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
5	Ren kjernekapitaldekning	19,27 %		19,27 %
6	Kjernekapitaldekning	20,98 %		21,09 %
7	Total kapitaldekning	22,50 %		22,64 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	2,20 %		2,20 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	2,20 %		2,20 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	2,20 %		2,20 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,20 %		10,20 %
Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %		2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)			
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,50 %		2,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	4,50 %		3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)			
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)			
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	9,50 %		7,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	19,70 %		17,70 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)			
Uvektet kjernekapitalandel				
13	Sum eksponeringsmål	7.215.525		6.789.855
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	8,90 %		8,92 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)			
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)			
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %		3,00 %
Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede beregningsgrunnlag)				
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)			
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %		3,00 %
Likviditetsreserve (LCR)				
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	373.698		357.343
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	241.797		292.744
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	58.525		86.476
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	183.272		206.268
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	196,51 %		173 %
Stabil finansiering (NSFR)				
18	Poster som gir stabil finansiering	4.350.313		3.817.221
19	Poster som krever stabil finansiering	3.051.041		2.711.570
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	142,60 %		141 %

